

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw obejmuje dwa niezależne obszary, tj.:

- 1) przebudowę systemu kompetencji organów państwa w zakresie polityki migracyjnej, jak również właściwości organów w sprawach dotyczących problematyki obywatelstwa polskiego i repatriacji (zmiany instytucjonalne),
- 2) dostosowanie krajowego porządku prawnego do aktualnego stanu prawa Unii Europejskiej dotyczącego problematyki cudzoziemców. W projektowanej nowelizacji są wdrażane uregulowania dyrektywy Rady 2004/114/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie (Dz.Urz. UE L 375 z 23.12.2004, str. 12-18) oraz dyrektywy Rady 2005/71/WE z dnia 12 października 2005 r. w sprawie szczególnej procedury przyjmowania obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych (Dz.Urz. UE L 289 z 3.11.2005, str. 15) (przepisy wdrażające regulacje wspólnotowe).

(1) Zmiany instytucjonalne

Celem wprowadzanych zmian instytucjonalnych jest:

- 1) przyznanie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych kompetencji w zakresie koordynacji działań związanych z polityką migracyjną państwa,
- 2) przyznanie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych uprawnień w zakresie spraw związanych z repatriacją i obywatelstwem, obecnie realizowanych przez Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców,
- 3) związane z przeniesieniem kompetencji w zakresie repatriacji zastąpienie Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Projektowana ustawa przewiduje przyznanie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych uprawnień w zakresie koordynowania działań związanych z polityką migracyjną państwa, co pozwoli na stworzenie warunków do kreowania i realizowania przez organy państwa jasnej i określonej co do kierunków polityki

wobec cudzoziemców oraz w obszarze obywatelstwa polskiego. W dotychczasowym porządku prawnym nie został zdefiniowany podmiot odpowiedzialny za koordynowanie działań innych organów w zakresie realizacji tej polityki. Z uwagi na ścisły związek tej problematyki z działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, właściwym rozwiązaniem jest powierzenie koordynacji działań Rządu w tym zakresie ministrowi kierującemu tym działem administracji rządowej. W związku z tym zaproponowano nowe brzmienie art. 29 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, poszerzając dział sprawy wewnętrzne o sprawy związane z koordynacją działań związanych z polityką migracyjną państwa. Minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie realizował zadania związane z polityką migracyjną we współpracy z innymi organami (przede wszystkim ministrem właściwym do spraw pracy oraz zabezpieczenia społecznego, ministrem właściwym do spraw zagranicznych oraz ministrem właściwym do spraw edukacji) oraz przy pomocy nadzorowanych organów wykonawczych – Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Straży Granicznej oraz Policji.

Celem wprowadzanych zmian w ustawie z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim jest przyznanie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych kompetencji do opiniowania wniosków o nadanie obywatelstwa polskiego i o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego, rozpatrywanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (nowe brzmienie art. 16 ust. 4 ustawy o obywatelstwie polskim). Oprócz tego na ministrze spraw wewnętrznych ma spoczywać zadanie prowadzenia centralnego rejestru danych o nabyciu i utracie obywatelstwa polskiego (nowe brzmienie art. 18e ustawy o obywatelstwie polskim). Przyznanie tych zadań i kompetencji ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych uzasadnione jest charakterem problematyki obywatelstwa polskiego i stanowi konsekwencję przyznania w tych sprawach konstytucyjnych uprawnień Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej (art. 137 Konstytucji RP). Prawo do wyrażenia opinii w sprawie podlegającej rozstrzygnięciu przez Prezydenta RP w oparciu o uregulowania konstytucyjne powinno przysługiwać organowi naczelnemu (ministrowi), a nie centralnemu organowi administracji rządowej. Dotychczasowe rozwiązanie niesłusznie wyłączało ministra jako organ współodpowiedzialny za sprawy obywatelstwa polskiego z procesu decyzyjnego dotyczącego tych zagadnień.

Zmiany w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji sprowadzają się do przekazania ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych kompetencji w sprawach uregulowanych tą ustawą, przysługujących dotychczas Prezesowi Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców. W ocenie wnioskodawców charakter problematyki związanej z repatriacją i polskim pochodzeniem uzasadnia przyznanie kompetencji w tym zakresie organowi naczelnemu (ministrowi). Z uwagi na ścisły związek ze sprawami należącymi do zakresu działu administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, kompetencje te powinny zostać przyznane ministrowi kierującemu tym działem administracji rządowej.

Zmiany wprowadzone w rozdziale 13 ustawy o cudzoziemcach, w tym zastąpienie Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców, są konsekwencją zmiany we właściwości organów w sprawach repatriacji.

Zaproponowane zmiany będą stanowiły pierwszy etap przebudowy polskiego systemu migracyjno-azyłowego. Rozważana jest koncepcja modyfikacji trybu postępowania w sprawach o nadanie statusu uchodźcy przez likwidację Rady do Spraw Uchodźców. Zmiany w tym zakresie zostaną odłożone do upływu terminu obecnej kadencji Rady – tj. dnia 27 stycznia 2009 r.

(2) Przepisy wdrażające regulacje wspólnotowe

Drugi obszar nowelizacji obejmuje wdrożenie dyrektywy Rady 2004/114/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie (Dz.Urz. UE L 375 z 23.12.2004, str. 12-18) oraz dyrektywy Rady 2005/71/WE z dnia 12 października 2005 r. w sprawie szczególnej procedury przyjmowania obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych (Dz.Urz. UE L 289 z 3.11.2005, str. 15). Uwzględnione zostały także rozwiązania z rozporządzenia (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.Urz. UE L 105 z 13.04.2006, str. 1), które będą stosowane w przypadkach kontroli, do których ww. rozporządzenie nie ma zastosowania, w celu ujednoczenia procedur granicznych. W ustawie z dnia

13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach wprowadza się ponadto zmiany wynikające z uwzględnienia doświadczeń zebranych podczas 3 letniego okresu jej stosowania.

Projektowane zmiany dotyczą przede wszystkim przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694).

Wdrożenie ww. dyrektyw wymagało też wprowadzenia zmian przepisów w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366 i Nr 175, poz. 1462 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz. 1043), ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 i Nr 281, poz. 2777, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788, Nr 143, poz. 1199, Nr 175, poz. 1460, Nr 177, poz. 1468, Nr 178, poz. 1480, Nr 179, poz. 1485, Nr 180, poz. 1494 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 127 i Nr 144, poz. 1043) oraz w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 oraz z 2006 r. Nr 46, poz. 326 i Nr 144, poz. 1043).

W projekcie ustawy zawarte są także niezbędne zmiany ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043).

Na etapie opracowywania projektu wymienionej ustawy, w związku z wątpliwościami dotyczącymi interpretacji dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 77; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 46) projektodawcy zwrócili się do Komisji Europejskiej o ocenę proponowanych w ustawie rozwiązań. Po analizie uwag Komisji Europejskiej postanowiono wprowadzić zmiany w ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego

terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin oraz w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z 2004 r. Nr 152, poz. 1692, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 169, poz. 1417 i Nr 250, poz. 2118 oraz z 2006 r. Nr 38, poz. 268), w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043), w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043) oraz w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688, z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609, Nr 192, poz. 1873 i Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 171, poz. 1800, Nr 179, poz. 1842, Nr 210, poz. 2135, Nr 273, poz. 2703 i Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 164, poz. 1365, Nr 169, poz. 1411 i Nr 250, poz. 2116 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz. 1043).

Z uwagi na powyższe proponuje się następujące zmiany ustawowe:

A. Zmiany w ustawie o cudzoziemcach

1) W art. 3 pkt 2:

Zmiana art. 3 pkt 2 wynika ze zmiany nazewnictwa odnoszącego się do zakresu podmiotowego ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin. Dotychczasowa terminologia była niezgodna ze stosowaną w większości ustaw horyzontalnych zmieniających niektóre ustawy w związku z członkostwem w Unii Europejskiej, nieprecyzyjna i rodziła wątpliwości w praktyce stosowania ustaw dotyczące państw, których obywatele mogą korzystać z ułatwień przewidzianych w ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin. Wobec powyższego przyjęto, zgodnie z propozycjami Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, następujące sformułowanie: obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywateli Konfederacji Szwajcarskiej. W konsekwencji wprowadzono analogiczne nazewnictwo w art. 16 ust. 1 pkt 1, w art. 26 w pkt 4 w lit. p, w art. 47 ust. 2, art. 53a pkt 2, w art. 141 ust. 1.

Ponadto w art. 3 w pkt 2 w lit. b dostosowano odesłania zgodnie ze zmianami wynikającymi z projektu ustawy dotyczącymi wiz (wiza określona dotychczas w art. 26 pkt 3 lit. d jako wiza wjazdowa została określona w art. 26 pkt 4 lit. p jako wiza pobytowa krótkoterminowa, a przepis art. 29 ust. 3 został uchylony).

2) W art. 4:

Wobec faktu, że w ustawie używane są pojęcia badań naukowych, naukowca, oraz placówki naukowej w znaczeniu wymaganym do wdrożenia art. 2 lit. b-d dyrektywy Rady 2005/71/WE uzupełniono art. 4 zawierający definicje ustawowe o wyjaśnienie ww. pojęć.

3) W art. 10:

W ust. 1 w stosunku do obecnego stanu prawnego rozszerza się obowiązek pouczenia cudzoziemca w zrozumiałym dla niego języku o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach także na postępowania w sprawach wydalenia cudzoziemca z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wskazując jednocześnie, że pouczenia powinien dokonać organ prowadzący postępowanie.

W ust. 2 wskazuje się organ właściwy do pouczenia, gdy postępowanie w sprawie wydalenia dotyczy zatrzymanego cudzoziemca.

Regulacja uwzględnia obowiązek informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego,

o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, przyczyniając się jednocześnie do usprawnienia postępowania w tych sprawach.

4) W art. 11a:

Przepis ma charakter proceduralny i reguluje zagadnienia związane z doręczaniem pism osobom fizycznym w sprawach uregulowanych w ustawie o cudzoziemcach.

Przepis uwzględnia specyfikę doręczania pism stronom postępowania administracyjnego, w sprawach uregulowanych w ustawie o cudzoziemcach, którymi są przede wszystkim cudzoziemcy.

Do ustawy o cudzoziemcach wprowadzono zatem możliwość doręczania osobom fizycznym pism pod wskazanym przez nie adresem, a nie tylko w ich mieszkaniu, miejscu pracy lub w lokalu administracji publicznej, czy też w każdym miejscu, gdzie się adresata zastanie, jak przewiduje art. 42 Kodeksu postępowania administracyjnego, a w przypadku cudzoziemców pozbawionych wolności za pośrednictwem administracji odpowiedniego zakładu.

W toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy będą mieli obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej, również czasowej, zmianie swego adresu, a w przypadku wyjazdu za granicę wskazać adres dla doręczeń w kraju.

W razie niezamieszkiwania adresata pod wskazanym adresem i – w przypadku wskazania adresu do korespondencji – braku możliwości doręczenia pisma za pokwitowaniem dorosłemu domownikowi lub innej osobie zamieszkującej lub przebywającej pod wskazanym adresem, która podjęłaby się oddania pisma adresatowi, pismo zwrócone nadawcy będzie się uważało za doręczone z dniem podjęcia próby doręczenia.

Kodeks postępowania administracyjnego reguluje bowiem doręczanie pism w przypadku nieobecności adresata nie uwzględniając sytuacji niemożności doręczenia pisma z powodu niezamieszkiwania adresata pod wskazanym przez niego adresem zamieszkania, w której to sytuacji pisma są zwracane nadawcy zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia

12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 69, poz. 627, Nr 96, poz. 959, Nr 171, poz. 1800 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708). Przepis uwzględnia także niemożność doręczenia pisma pod adresem wskazanym do korespondencji, tj. dorosłemu domownikowi lub innej osobie zamieszkującej lub przebywającej pod wskazanym adresem, która podjęłaby się oddania pisma adresatowi.

W przypadku nieobecności adresata zastosowanie będą miały z kolei ogólne przepisy art. 43 i 44 Kodeksu postępowania administracyjnego.

5) W art. 12 ust. 1:

Dodane pkt 21 i 22 doprecyzowują, że w postępowaniach oraz rejestrach prowadzonych na podstawie ustawy mogą być przetwarzane także numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), zamieszczany w karcie pobytu (art. 76 ust. 1 pkt 6 ustawy o cudzoziemcach) oraz wizerunek, co wynika z obowiązku dołączania fotografii do wniosku przez cudzoziemca ubiegającego się o wydanie lub przedłużenie wizy oraz o udzielenie zezwoleń, o których mowa w ww. ustawie, oraz do wniosków o wydanie lub wymianę dokumentów, o których mowa w ustawie o cudzoziemcach.

6) W art. 15:

Nadanie nowego brzmienia ust. 1 umożliwi stosowanie jednolitych zasad przekraczania granicy, gdy nie będzie miało zastosowania rozporządzenie (WE) nr 562/2006 (kodeks graniczny Schengen). Rozwiązanie będzie analogiczne jak to, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt c rozporządzenia (WE) nr 562/2006 (kodeks graniczny Schengen). Zmiana ust. 4 jest konsekwencją zmiany w ust. 1 i zmiany art. 13 ust. 1.

Ust. 5 zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, ministrem właściwym do spraw zagranicznych oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia, w drodze rozporządzenia, wysokości środków finansowych, które powinien posiadać cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokumentów, które mogą potwierdzić posiadanie tych środków

oraz celu przekroczenia przez cudzoziemca granicy, jeżeli ze względu na ten cel następuje zróżnicowanie wysokości środków. Ust. 6 precyzuje sposób określania wysokości ww. środków finansowych.

Zmiana ust. 5 i 6 ma na celu nadanie bardziej przejrzystego brzmienia dotychczasowej regulacji, a ponadto uwzględnia art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 562/2006 (kodeks graniczny Schengen), zgodnie z którym środki utrzymania ocenia się stosownie do długości i celu pobytu oraz w stosunku do średnich kosztów taniego wyżywienia i zakwaterowania w danym państwie członkowskim pomnożonych przez liczbę dni pobytu.

7) W art. 15a w ust. 8:

Zmiana odesłania w ww. przepisie jest konsekwencją uchylecia pkt 7 w art. 21 ust. 1.

8) W art. 16 ust. 1:

Przepis art. 16 wskazuje, kto może wystawić zaproszenie oraz jakie dane się w nim zamieszcza.

Zmiana w ust. 1 w pkt 1 jest konsekwencją zmiany nazewnictwa, wyjaśnionej w pkt 1 uzasadnienia.

W przepisie dokonano także zmiany ust. 1 pkt 2, a w konsekwencji dodano ust. 1a. Nowe przepisy pozwolą stosować takie same zasady obliczania okresu pobytu jak przyjęte w rozdziale dotyczącym zezwoleń na osiedlenie się i zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego WE.

9) W art. 17:

Dodanie ust. 3a ma na celu umożliwienie osobie zapraszającej wystąpienie z wnioskiem o unieważnienie wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń, z tym że wniosek zapraszającego może być złożony na co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem okresu, na który wystawiono zaproszenie.

10) W art. 19:

Przepis określa przesłanki oraz inny niż dotychczasowy tryb dochodzenia od osoby zapraszającej kosztów związanych z pobylem

cudzoziemca i opuszczeniem przez niego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do pokrycia których zobowiązany był zapraszający.

11) W art. 21 ust. 1:

Przepis określa sytuacje, w których cudzoziemcowi odmawia się wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zmiana ust. 1 pkt 1 oraz pkt 4 jest konsekwencją zmiany art. 13 ust. 1 i art. 15 ust. 1.

Uchylenie pkt 7 w ust. 1 umożliwi stosowanie jednolitych zasad odmowy wjazdu, gdy nie będzie miało zastosowania rozporządzenie (WE) nr 562/2006 (kodeks graniczny Schengen). Ww. rozporządzenie nie przewiduje odmowy wjazdu na takiej podstawie, jak była określona w uchylanym pkt 7.

12) W art. 22:

Uchylenie art. 22 umożliwi stosowanie jednolitych zasad przekraczania granicy, gdy nie będzie miało zastosowania rozporządzenie (WE) nr 562/2006 (kodeks graniczny Schengen). Ww. rozporządzenie nie przewiduje możliwości określania w trakcie kontroli granicznej czasu pobytu w zależności od posiadanych przez cudzoziemca środków finansowych.

13) W art. 23:

Zmiana ust. 1 jest konsekwencją uchylenia art. 22.

Kolejna zmiana dot. ust. 5, który stanowi upoważnienie dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu odnotowywania w dokumencie podróży cudzoziemca wydania decyzji o odmowie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Sposób odnotowywania powinien zapewniać możliwość ustalenia podczas kontroli dokumentu podróży cudzoziemca, czy i w jakim dniu decyzja taka została wydana. Zmiana dotychczasowego brzmienia ust. 5 wynika z uchylenia art. 22.

14) W art. 24a i 24b:

Wskazuje się organ właściwy do podejmowania decyzji w sprawie odmowy wjazdu zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr

562/2006 (kodeks graniczny Schengen) oraz wyłącza się stosowanie przepisów dotyczących przekraczania granicy w przypadkach, do których stosuje się kodeks graniczny Schengen.

15) W art. 25 w ust. 3:

Zmiana polega na skróceniu okresu, na jaki powinien przypadać początek okresu ważności wizy, z 6 do 3 miesięcy od dnia wydania wizy. Powyższe ma na celu dostosowanie do wymogów *acquis* Schengen.

16) W art. 26:

Przepis art. 26 określa rodzaje wiz w zależności od celu wjazdu i pobytu.

Zmiana brzmienia pkt 3 i 4 ma na celu uwzględnienie rekomendacji komisji ewaluacyjnych dotyczących dostosowania symboli udzielanych wiz do wymogów *acquis* Schengen. Przepisy *acquis* Schengen nie przewidują wiz wjazdowych. Stąd projektowane zmiany zmierzają do przekształcenia dotychczasowych wiz wjazdowych w wizy pobytowe krótkoterminowe. Na obecnym etapie prac dostosowawczych zdecydowano się pozostawić jedynie wizę wjazdową w celu repatriacji, gdyż jej zmiana wymagałaby zasadniczej zmiany ustawy o repatriacji, której koncepcja opiera się na udzielaniu ww. wiz w celu wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a następnie po przekroczeniu granicy nabycia obywatelstwa polskiego w drodze repatriacji. W związku z tym, że pełne dostosowanie do wymogów *acquis* Schengen wymaga szczegółowej, długotrwałej analizy i podjęcia decyzji, w jaki sposób skonstruować przepisy ustawy o repatriacji po rezygnacji z wizy wjazdowej w celu repatriacji, projektodawca zdecydował się rozstrzygnąć te kwestie przy okazji planowanej w najbliższym czasie nowelizacji ustawy o repatriacji.

Zmiana w pkt 4 lit. i polega na wykreśleniu słów „z wyłączeniem wykonywania pracy”. W przepisie tym wskazano, że wizę pobytową wydaje się w celu naukowym, szkoleniowym, dydaktycznym. Projektowana regulacja uwzględnia postanowienia art. 17 ust. 1 dyrektywy

Rady 2004/114/WE i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 lit. b dyrektywy Rady 2005/71/WE.

17) W art. 29:

Zmiana jest konsekwencją pozostawienia z wiz wjazdowych wyłącznie wizej wjazdowej w celu repatriacji i polega na dostosowaniu przepisów art. 29 ust. 1 i 2, wskazujących, do czego uprawnia ta wiza oraz określających jej okres ważności. Uchylono, jako bezprzedmiotowy, art. 29 ust. 3.

18) W art. 30:

Przepis ten uchylono, jako bezprzedmiotowy, wskutek przekształcenia wizej wjazdowej w celu realizacji zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich w wizę pobytową krótkoterminową w celu realizacji ww. zezwoleń.

19) W art. 33 ust. 1:

Nowa redakcja ust. 1 usuwa wątpliwości interpretacyjne, które powstawały w toku stosowania tego przepisu.

20) W art. 42:

Przepis art. 42 określa okoliczności, w których cudzoziemcowi odmawia się wydania wizej.

Wprowadzenie zmiany przez dodanie pkt 3a uwzględnia postanowienia Wspólnych Instrukcji Konsularnych (2003/C 310/01) zmienionych decyzją Rady z dnia 22 grudnia 2003 r. zmieniającą część V pkt 1.4 Wspólnych Instrukcji Konsularnych oraz część I pkt 4.1.2 Wspólnego podręcznika w odniesieniu do włączenia wymogu posiadania podróznego ubezpieczenia medycznego jako jednego z dokumentów uzupełniających w celu udzielenia jednolitej wizej wjazdowej.

Wykreślenie pkt 6, dot. odmowy wydania wizej, w przypadku gdy od dnia wydania poprzedniej decyzji o odmowie wydania wizej nie upłynął rok, a cudzoziemiec nie przedstawił nowych okoliczności w sprawie wynika

z dostosowania polskiego prawa do obowiązujących w tym zakresie przepisów UE.

21) W art. 44:

Przepis określa tryb postępowania w sprawie przedłużenia wizy.

Wprowadzona w ust. 3a zmiana ma na celu uniemożliwienie cudzoziemcom nadużywania procedury administracyjnej w sprawie przedłużenia wizy pobytowej. W przypadku zawieszenia postępowania w sprawie przedłużenia wizy pobytowej na wniosek cudzoziemca wojewoda prowadzący postępowanie nie ma obowiązku wydawania mu nowych wiz do czasu zakończenia postępowania w pierwszej instancji.

22) W art. 46:

Przepis w ust. 3 określa organ właściwy do wydawania wiz, o których mowa w art. 33, którym zostaje Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Potrzeba takiej zmiany wynika z aktualnego orzecznictwa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wskazującego na szereg wątpliwości związanych z faktem, że organ opiniujący jest jednocześnie organem odwoławczym w ww. sprawach.

Po nowelizacji wnioski o wydanie wizy, o której mowa w art. 33, cudzoziemiec przebywający za granicą będzie składał za pośrednictwem konsula, a przebywający w kraju za pośrednictwem wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Zmiana ust. 7a i 7b jest konsekwencją uchylecia pkt 6 w art. 42, do którego przepisy te odsyłały w dotychczasowym brzmieniu.

Dodanie ust. 9 uwzględnia art. 3 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE, zobowiązujący do uzasadnienia decyzji o odmowie wjazdu lub pobytu, wydanej innym osobom niż członkowie rodziny w rozumieniu dyrektywy, które wiążą więzi o charakterze rodzinnym z obywatelem Unii Europejskiej oraz wstępne uwagi Komisji Europejskiej dotyczące wdrożenia tego przepisu w ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin. W ust. 10 wskazano względy bezpieczeństwa państwa jako przesłankę umożliwiającą odstępnie od uzasadnienia tej decyzji, analogiczna jak w przypadku odmowy wjazdu osób objętych zakresem podmiotowym ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin.

23) W art. 47 ust. 2:

Zmiana jest wynikiem zmiany nazewnictwa wyjaśnionej w pkt 1 uzasadnienia oraz przekształcenia wize wjazdowej w celu dołączenia do obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej lub przebywania z nim w wizie pobytową krótkoterminową i polega na stosownej zmianie odesłania.

24) W art. 48 ust. 2:

Zmiana ma na celu zapewnienie spójności z przepisem określającym przesłanki odmowy wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jest konsekwencją zmiany art. 21 ust. 1 pkt 4. Projektowana regulacja umożliwi ponadto unieważnienie wize w stosunku do cudzoziemca, któremu odmówiono wjazdu z powodu nieudowodnienia w wystarczający sposób zamierzonego celu i warunków pobytu.

25) W art. 49 ust. 1:

Regulacja ma na celu dostosowanie przepisu do zmian, które zostały wprowadzone w art. 46.

26) W art. 52 ust. 1 pkt 3:

Zmiana polegająca na rozszerzeniu upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych, w drodze rozporządzenia, oprócz wzorów formularzy wniosków o wydanie wize lub jej przedłużenie, uwzględniając w szczególności dane, o których

mowa w art. 12 i art. 45 ust. 1, także liczby i wymogów dotyczących fotografii dołączanych do wniosków, ma na celu uzupełnienie dotychczasowych regulacji. W art. 45 ust. 2 przewidziano obowiązek dołączenia przez cudzoziemca do wniosku o wydanie lub przedłużenie wizy fotografii osób objętych wnioskiem, brak było jednak określenia liczby wymaganych fotografii i ich wymogów.

27) W art. 53:

Wobec faktu, że dotychczasowy przepis art. 53 był długi i mało czytelny, a uwzględnienie przepisów wdrażanych dyrektyw wiązało się z jego dalszym rozbudowywaniem, rozdzielono regulowane w nim kwestie na trzy odrębne jednostki redakcyjne, tj. art. 53-53b.

Przepis art. 53 określa okoliczności, w których cudzoziemcowi udziela się zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Przepis otrzymał nowe brzmienie. Projektowane zmiany mają na celu rozdzielenie katalogu okoliczności, w których cudzoziemcowi udziela się zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony oraz w których można udzielić takiego zezwolenia. Katalog przesłanek fakultatywnych przeniesiony został do art. 53a.

W ust. 1, który wskazuje krąg cudzoziemców, którym po spełnieniu określonych w ustawie warunków obligatoryjnie udziela się zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, dodano pkt 16, 17 i 18.

Zmiana polegająca na dodaniu pkt 16 uwzględnia art. 2 lit. b, art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/114/WE.

Zmiana polegająca na dodaniu pkt 17 uwzględnia art. 2 lit. d, art. 3 ust. 1, art. 5 ust. 1 dyrektywy 2005/71/WE.

Zmiana polegająca na dodaniu pkt 18 uwzględnia art. 13 ust. 1 i 3 dyrektywy 2005/71/WE.

W ust. 5 cudzoziemca zamierzającego podjąć lub kontynuować stacjonarne studia wyższe lub stacjonarne studia doktoranckie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązuje się do przedstawienia zaświadczenia jednostki prowadzącej studia o przyjęciu na studia oraz dowodu uiszczenia opłat, jeżeli są wymagane przez tę jednostkę do

podjęcia lub kontynuowania studiów zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. d dyrektywy 2004/114/WE.

W ust. 6 wyłącza się możliwość udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy, o której mowa w art. 33, (chyba że ubiega się o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na podstawie ust. 1 pkt 15, tj. gdy z wnioskiem występuje cudzoziemiec będący ofiarą handlu ludźmi), o których mowa w art. 110, których pobyt uznaje się za legalny (tj. cudzoziemców zatrzymanych, umieszczonych w strzeżonym ośrodku, w areszcie w celu wydalenia, w stosunku do których został zastosowany środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju lub pozbawionych wolności wskutek wykonania orzeczeń wydanych na podstawie ustaw) oraz posiadających zgodę na pobyt tolerowany. Wszystkie wyłączone kategorie cudzoziemców posiadają zezwolenie na pobyt o charakterze szczególnym bądź też ich pobyt uznaje się za legalny z ściśle określonego powodu.

Ust. 7-9 wyłączają możliwość udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, o którym mowa w ust. 1 pkt 16-18, cudzoziemcowi, wobec którego zachodzą okoliczności wskazane w tych przepisach, co uwzględnia postanowienia art. 3 ust. 2 lit. a dyrektywy Rady 2004/114/WE oraz art. 3 ust. 2 lit. a, b i d dyrektywy 2005/71/WE.

28) W art. 53a:

Nowy art. 53a zawiera katalog przesłanek fakultatywnych udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, jeżeli okoliczność, która jest podstawą ubiegania się o to zezwolenie, uzasadnia zamieszkiwanie cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Takiego zezwolenia po zmianie ustawy będzie można udzielić cudzoziemcowi zamierzającemu podjąć lub kontynuować w Polsce naukę lub szkolenie zawodowe oraz cudzoziemcowi, który wykaże więzy o charakterze rodzinnym łączące go z obywatelem Unii Europejskiej. Doprecyzowany został przepis dotyczący udzielania zezwoleń osobom duchownym.

Regulacja ma na celu stworzenie bardziej jasnego i czytelnego zapisu oraz uregulowanie sytuacji cudzoziemców ubiegających się o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony z uwagi na zaistnienie okoliczności, o których mowa w pkt 1 i 2.

W art. 53b:

Przepis określa wymogi, jakie powinien spełniać cudzoziemiec ubiegający się o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony. Uwzględnia on dotychczasowe regulacje z art. 53 ust. 7-10, a ponadto wdraża postanowienia:

- art. 6 ust. 1 lit. c i art. 7 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 2004/114/WE oraz art. 6 ust. 2 lit. b i c, art. 13 ust. 3 dyrektywy 2005/71/WE – w ust. 1 pkt 3 oraz ust. 6,
- art. 7 ust. 1 lit. b dyrektywy 2004/114/WE – w ust. 3,
- art. 7 ust. 1 lit. b dyrektywy 2004/114/WE oraz art. 6 ust. 2 lit. b dyrektywy 2005/71/WE – w ust. 5.

29) W art. 54:

Zmiana polega na dodaniu w art. 54 do katalogu cudzoziemców, do których można przyjechać w celu połączenia z rodziną, cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 17 i 18. Regulacja uwzględnia pkt 18 i 19 preambuły dyrektywy 2005/71/WE.

30) W art. 56:

W przepisie wskazane zostały okresy inne niż wynikające z ogólnej zasady określonej w art. 56 ust. 1, na które udziela się zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na nowych podstawach dodanych w art. 53 ust. 1 pkt 16-18 oraz w art. 53a pkt 1 lit. a i b.

Przepis ust. 2 pkt 5 i ust. 3 uwzględnia art. 12 ust. 1 dyrektywy 2004/114/WE i art. 8 dyrektywy 2005/71/WE.

31) W art. 57:

Przepis dotyczy odmowy udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Zmiana brzmienia dotychczasowego ust. 1 pkt 1 wynika ze zmian dokonanych w art. 53 oraz dodania art. 53a i 53b, które dotyczą przesłanek udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Dodano w ust. 1a nową przesłankę odmowy udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, dot. cudzoziemca, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 16, który wykonywał pracę niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy albo wykonywał działalność gospodarczą niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej bądź też nie zaliczył roku studiów i nie uzyskał warunkowego wpisu na następny rok lub semestr studiów. Regulacja uwzględnia art. 12 ust. 2 dyrektywy 2004/114/WE.

32) W art. 60:

Dodanie w art. 60 ust. 5c uwzględnia postanowienia art. 5 ust. 3, art. 7 ust. 1 lit. b i c dyrektywy 2005/71/WE i jest konsekwencją dodania do art. 53 ust. 1 pkt 17 i 18. Regulacja nakłada na cudzoziemca, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 17 i 18, obowiązek dołączenia do wniosku także umowy zawartej z polską placówką naukową lub placówką naukową mającą siedzibę na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego o przyjęciu w celu realizacji projektu badawczego oraz pisemne zobowiązanie się tej placówki do pokrycia kosztów związanych z pobytem i wydaleniem cudzoziemca w związku z jego nielegalnym pobytem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

33) Art. 60a-60d:

Art. 60a określa procedurę zatwierdzania przez ministra właściwego do spraw nauki placówek naukowych, które są uprawnione do zawierania z cudzoziemcami, posiadającymi odpowiednie wykształcenie, umów o przyjęciu w celu realizacji projektu badawczego. Przepis ten nakłada na ministra właściwego do spraw nauki obowiązek publikowania aktualnej listy zatwierdzonych w tym celu placówek naukowych w wydawanym przez siebie biuletynie. Powyższe uwzględnia art. 5 ust. 1-3 i 5 dyrektywy 2005/71/WE.

W art. 60b wskazano przesłanki wydania decyzji o odmowie przedłużenia lub o cofnięciu zatwierdzenia placówki naukowej. Zgodnie z ust. 2 decyzje te są publikowane w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw nauki. Regulacja ta jest zgodna z art. 5 ust. 6 dyrektywy 2005/71/WE.

Art. 60c odnosi się do umów o przyjęciu w celu realizacji projektu badawczego. Reguluje on, zgodnie z art. 5 ust. 7 i art. 6 ust. 1, 2 i 4 dyrektywy 2005/71/WE, kwestie dotyczące istoty umowy oraz warunki jej zawarcia i okoliczności, w których zawarta umowa wygasa.

Przepis art. 60d określa obowiązki placówki naukowej związane z zawieraniem i realizacją umów o przyjęciu w celu realizacji projektu badawczego, wynikające z art. 5 ust. 4 i art. 6 ust. 3 i 5 dyrektywy 2005/71/WE.

34) W art. 61:

W ust. 1a, poza przypadkiem dotychczas określonym, przewidziano możliwość pozostawienia bez rozpoznania wniosku złożonego przez cudzoziemca, o którym mowa w art. 110, i cudzoziemca posiadającego zgodę na pobyt tolerowany.

Uchylenie ust. 2, stanowiącego, że wojewoda wydaje decyzję w sprawie udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony przed upływem okresu pobytu na podstawie wizy lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, jeżeli wniosek został złożony w terminie, o którym mowa w ust. 1, jest logiczną konsekwencją zmiany brzmienia ust. 3.

Ust. 3 w projektowanym brzmieniu, stanowi, że jeżeli wniosek został złożony w terminie, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje cudzoziemcowi wizy na okres pobytu do czasu wydania decyzji ostatecznej. Podstawową zmianą w stosunku do dotychczasowego brzmienia, oprócz zmiany redakcyjnej przepisu, jest nałożenie na wojewodę obowiązku wydawania cudzoziemcom wiz do czasu wydania decyzji ostatecznej w sprawie, a nie jak poprzednio jedynie na czas trwania postępowania pierwszej instancji. Zmiana jest wynikiem zauważonych w praktyce problemów związanych z pobytami cudzoziemców, w

stosunku do których toczyło się postępowanie odwoławcze i ma na celu uregulowanie ich statusu prawnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Dodanie ust. 3a ma na celu uniknięcie sytuacji, gdy cudzoziemcy mogliby nadużywać procedury w sprawie udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, występując z wnioskiem o zawieszenie postępowania, co stanowiłoby podstawę do wydawania im stosownych wiz. Stanowi także ujednoczenie procedur z zakresu legalizacji pobytu cudzoziemców.

35) W art. 62:

Dodany ust. 7a upoważnia wojewodę do wystąpienia z wnioskiem do właściwego organu państwa członkowskiego, na terytorium którego student rozpoczął studia, które zamierza kontynuować lub uzupełnić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i z tej przyczyny ubiega się o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, o przekazanie informacji o pobycie studenta na terytorium tego państwa. Powyższe uwzględnia art. 8 ust. 3 dyrektywy 2004/114/WE.

36) W art. 62a:

Dodanie przedmiotowego przepisu ma na celu zapewnienie gwarancji proceduralnych cudzoziemcom, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 16, i uwzględnia art. 18 ust. 1 dyrektywy 2004/114/WE.

37) W art. 64:

Art. 64 reguluje kwestie związane z udzielaniem zezwolenia na osiedlenie się.

Przepis ust. 4 w art. 64 dotyczy zezwoleń na osiedlenie się, ale także przez art. 65 ust. 6 ustawy – zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego WE.

W celu pełniejszego dostosowania ustawy do art. 4 ust. 3 dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. (Dz.Urz. UE L 16 z 23.01.2004) zasadna jest zmiana tego przepisu polegająca na skreśleniu pkt 3.

Ponadto w ocenie organów stosujących ustawę okres 6 miesięcy jest wystarczający do uzyskania dokumentu podróży.

38) W art. 65:

Przepis reguluje kwestie związane z udzielaniem zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE.

W ust. 2 określono krąg cudzoziemców, do których nie stosuje się przepisów ust. 1 o warunkach udzielenia przedmiotowego zezwolenia. Zmiana pkt 1 ma na celu dostosowanie dotychczas obowiązującego przepisu do brzmienia przepisu art. 53 ust. 1 pkt 16 oraz do art. 3 ust. 2 lit. a dyrektywy 2003/109/WE. Zmiana w ust. 2 pkt 5 jest konsekwencją zmiany konstrukcji art. 53 oraz dodania art. 53a.

Zmiana ust. 4 pkt 3 wynika ze zmian w ust. 2.

Zmiana brzmienia ust. 5, dotyczącego sposobu obliczania okresu pobytu wymaganego do udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE jest konsekwencją dodania w art. 53 ust. 1 pkt 16 oraz dodania art. 53a, dot. udzielania zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony cudzoziemcowi zamierzającemu podjąć lub kontynuować stacjonarne studia wyższe lub stacjonarne studia doktoranckie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zamierzającemu podjąć lub kontynuować w Polsce szkolenie zawodowe.

39) W art. 71a:

Regulacja wskazuje, które wnioski złożone przez cudzoziemca pozostawia się bez rozpoznania.

Zaproponowana zamiana ust. 2 wynika ze zmiany dokonanej w art. 65 ust. 2 pkt 5.

Kolejna zmiana polega na dodaniu ust. 3a, który stanowi, że przepisu ust. 3 nie stosuje się w razie zawieszenia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE na wniosek strony i ma przeciwdziałać wykorzystywaniu przez cudzoziemców procedury w sprawie udzielenia zezwolenia na osiedlenie się i pobyt rezydenta długoterminowego WE, przez występowanie z wnioskiem o zawieszenie postępowania, co

stanowiłyby podstawę do wydawania im stosownych wiz. Stanowi także ujednoczenie procedur z zakresu legalizacji pobytu cudzoziemców.

40) W art. 71c:

Przepis określa terminy załatwiania spraw udzielenia zezwolenia na osiedlenie się i zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE w sposób odmienny niż to czyni Kodeks postępowania administracyjnego w art. 35.

Dodanie ust. 2 usuwa wątpliwość, czy w razie niezachowania tych terminów będą miały zastosowanie przepisy kodeksowe.

Przepis ten pozostaje w zgodzie z art. 7 ust. 1 dyrektywy 2003/109/WE.

41) W art. 76 ust. 1:

Przepis określa jakie dane zamieszcza się w karcie pobytu.

Dodanie kolejnego – pkt 8, stanowiącego, że w karcie pobytu zamieszcza się adnotację „naukowiec” w przypadku zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 17 lub 18, uwzględnia postanowienia art. 2 lit. e dyrektywy Rady 2005/71/WE.

42) W art. 96:

Przepis wskazuje kto ponosi koszty związane z wydaleniem cudzoziemca.

Zmiana dokonana w ust. 2 ma na celu doprecyzowanie sytuacji, w których koszty związane z wydaleniem cudzoziemca ponosi zapraszający, w ust. 3, gdy koszty te ponosi placówka naukowa, natomiast w ust. 4, gdy koszty te obciążają pracodawcę.

Zmiany dokonane w ust. 3 są konsekwencją zmian wprowadzonych w art. 53 ust. 1 oraz dodania ust. 5c w art. 60. Ust. 3 uwzględnia także postanowienia art. 5 ust. 3 i art. 6 ust. 3 dyrektywy Rady 2005/71/WE.

W ust. 6 wskazano, że do kosztów związanych z wydaleniem zalicza się także koszty postępowania, pobrania odcisków linii papilarnych oraz koszty sporządzenia fotografii, badań lekarskich.

43) W art. 96a-96c:

Wprowadzone regulacje uwzględniają specyfikę postępowań w sprawie wydalenia cudzoziemca z Polski oraz fakt, że stroną tego postępowania jest cudzoziemiec opuszczający terytorium naszego kraju.

44) W art. 100:

Dodany ust. 2 jest konsekwencją zmian w art. 96 oraz dodania nowych przepisów art. 96a, 96b i 96c. Przepis stanowi upoważnienie dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia w porozumieniu z ministrem do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, szczegółowego sposobu obliczania kosztów związanych z wydaleniem cudzoziemca.

45) W art. 118:

Zmiana dotyczy zmian zasad żywienia cudzoziemców umieszczonych w ośrodkach strzeżonych lub aresztach w celu wydalenia. Dotychczas cudzoziemcy ci otrzymywali posiłki i napoje na zasadach określonych w Kodeksie karnym wykonawczym. Zgodnie z projektem ustawy warunki otrzymywania posiłków i napojów oraz dzienna norma żywienia będzie określana w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych na podstawie ustawy o cudzoziemcach. Wprowadzenie tej regulacji ma na celu zachowanie spójności z przepisami ustawy dotyczącymi strzeżonych ośrodków i aresztów w celu wydalenia, w szczególności z art. 109, określającym źródło finansowania strzeżonych ośrodków.

46)-48) W art. 124-126:

Zmiany przewidziane w tych przepisach polegają na wprowadzeniu nowego rejestru, tj. rejestru odmowy wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzonego przez komendanta placówki Straży Granicznej, wchodzącego w skład Systemu Pobyt. Na potrzebę wprowadzenia tego rejestru uwagę zwróciła Straż Graniczna.

49) W art. 128:

W przepisie przewidziano uregulowania odnoszące się do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.

Dodany ust. 1b umożliwia umieszczenie w wykazie danych cudzoziemca, jeżeli decyzji wskazanej w ust. 1 pkt 1 i 2 nadano rygor natychmiastowej wykonalności, nawet jeżeli decyzja ta nie jest ostateczna.

Kolejna zmiana odnosi się do ust. 3 ustalającego okresy, na które umieszcza się dane cudzoziemca w wykazie. Dokonano zmiany brzmienia pkt 5 oraz dodano pkt 5a-5c, które określają okresy wpisu danych cudzoziemca do wykazu, skazanego wyrokiem sądu, który zakończył wykonywanie kary pozbawienia wolności lub został skazany na karę grzywny bądź też karę pozbawienia wolności wraz z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres warunkowego zawieszenia. Zmiana ma na celu doprecyzowanie istniejącej w tym zakresie regulacji.

Dodano także ust. 3a, który doprecyzowuje sytuację, gdy brak jest informacji o wykonaniu decyzji, o której mowa w ust. 3 pkt 1-4. Przepis stanowi uzupełnienie dotychczasowych uregulowań.

50) W art. 130:

Dodawany ust. 4 jest wynikiem zmiany pkt 5 w ust. 3 w art. 128. Jego celem jest zapewnienie prawidłowej realizacji zadań Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców (obecnie Prezesa URiC) wynikających z art. 128.

51) W art. 131:

Przepis wskazuje tryb udzielania cudzoziemcowi informacji o wpisaniu jego danych do wykazu oraz możliwości sprostowania jego danych osobowych zawartych w wykazie, oraz wykreślenia danych z wykazu.

Dokonana zmiana, oprócz zmiany redakcyjnej przepisu, ma na celu doprecyzowanie, jakie dane mogą być udostępnione cudzoziemcowi – w ust. 3.

52) W art. 131a:

Przepis określa, jakie dokumenty i w jakim trybie mogą być udostępnione do przeglądania na wniosek cudzoziemca, którego dane zostały umieszczone w wykazie. Przepis ma na celu uzupełnienie dotychczasowych zapisów.

53) W art. 132 w ust. 2 w pkt 1:

Zmiana jest konsekwencją wprowadzenia nowego rejestru w art. 124 w pkt 1 w lit. m, który wchodzi w skład Systemu Pobyt.

54) W art. 133 ust. 1:

Dodawany pkt 7a ma na celu stworzenie podstawy prawnej do udostępniania danych, o których mowa w tym przepisie, także ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych.

55) w rozdziale 13:

Zmiany wprowadzone w tym rozdziale wynikają ze zmian instytucjonalnych, opisanych powyżej. Ponadto w art. 141 w ust. 1 ujednociono nazewnictwo, zgodnie ze zmianami wyjaśnionymi w pkt 1 uzasadnienia.

W celu wdrożenia przepisu art. 8 ust. 3 dyrektywy Rady 2004/114/WE dokonano zmiany w art. 143 ust. 1, określającym zadania Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Pkt 7 stanowi podstawę do przekazywania właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej, na ich wniosek, informacji o pobycie studenta, jeżeli zamierza on na terytorium tych państw kontynuować lub uzupełnić studia, podjęte na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

B. Zmiany w innych ustawach

Wprowadzenie w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach nowych uregulowań wynikających z konieczności wdrożenia do polskiego prawa postanowień dyrektywy Rady 2004/114/WE oraz dyrektywy Rady 2005/71/WE, a także niezbędnych do zapewnienia stosowania rozporządzenia (WE) nr 562/2006 (kodeks graniczny Schengen), spowodowało konieczność uzupełnienia aktów prawnych regulujących różne sfery życia cudzoziemców przez objęcie określonymi uprawnieniami, wynikającymi z ww. dyrektyw.

Ponadto zmianie uległy:

- 1) ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113,

- poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688, z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609, Nr 192, poz. 1873 i Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 171, poz. 1800, Nr 179, poz. 1842, Nr 210, poz. 2135, Nr 273, poz. 2703 i Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 164, poz. 1365, Nr 169, poz. 1411 i Nr 250, poz. 2116 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz. 1043);
- 2) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 109, poz. 1161, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 144, poz. 1043 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043);
 - 3) ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z 2004 r. Nr 152, poz. 1692, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 169, poz. 1417 i Nr 250, poz. 2118 oraz z 2006 r. Nr 38, poz. 268);
 - 4) ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 i z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043);
 - 5) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Dz. U. Nr 64, poz. 593, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043);
 - 6) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366 i Nr 175, poz. 1462 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz. 1043);
 - 7) ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z 2004 r. Nr 281, poz. 2777, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788, Nr 143, poz. 1199, Nr 175, poz. 1460,

Nr 177, poz. 1468, Nr 178, poz. 1480, Nr 179, poz. 1485, Nr 180, poz. 1494 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 127);

- 8) ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 oraz z 2006 r. Nr 46, poz. 328);
- 9) ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043).

1. Zmiana dokonana w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji polega na uchyleniu przepisów upoważniających Komendanta Głównego Policji do przekazywania na żądanie właściwych organów państw członkowskich Unii Europejskiej informacji znajdujących się w policyjnych bazach danych. Jest ona konsekwencją projektowanej zmiany art. 26 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, w którym to przepisie zastąpiono sformułowanie „policyjne bazy danych” określeniem „rejstry karne”. Dotychczasowe sformułowanie było zbyt szerokie i nie odpowiadało przyjętej w innych państwach członkowskich interpretacji art. 27 ust. 3 dyrektywy 2004/38/WE.
2. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zmianie ulega art. 94a ust. 2 i 2a. Przepisy te określają krąg osób uprawnionych na zasadach obowiązujących obywateli polskich do korzystania z nauki i opieki w publicznych szkołach ponadgminazjalnych, dotychczasowych publicznych szkołach ponadpodstawowych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych zakładach kształcenia nauczycieli i publicznych placówkach. Ze względu na ścisłą analogię tych rozwiązań do rozwiązań przewidzianych w art. 43 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, modyfikowanych w niniejszym projekcie pod kątem pełnego wdrożenia dyrektywy 2004/38/WE (vide pkt 8), proponuje się analogiczne rozwiązania również w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

3. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi zmianie ulega w art. 5 pkt 4 określający sprawy, w których sądy administracyjne nie są właściwe.

Zmiana polega na dodaniu do dotychczasowego katalogu spraw dot. wiz wydawanych przez konsulów z wyjątkiem decyzji o odmowie wydania wizy, o której mowa w art. 26 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 128, poz. 1175, z późn. zm.), wydanych cudzoziemcowi będącemu członkiem rodziny, w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043).

Zmiana, o której mowa wdraża art. 15 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 1 dyrektywy 2004/38/WE.

4. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej w art. 2 pkt 3 dodaje się do dotychczasowego katalogu także członków rodzin obywateli UE w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043).

5. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w art. 5 pkt 3 dodaje się do dotychczasowego katalogu także członków rodzin obywateli UE w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043).

Zmiany w ustawach: z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej i z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wdrażają art. 24 ust. 1 dyrektywy 2004/38/WE.

6. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy:

Zmiana w art. 87 w ust. 1 w pkt 2a, polegająca na zwolnieniu z obowiązku uzyskania zezwolenia na pracę cudzoziemca, któremu

udzielono zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 17 i 18 ustawy o cudzoziemcach, uwzględnia art. 11 dyrektywy 2005/71/WE, zgodnie z którym naukowcy, z którymi zawarto umowę o przyjęciu w celu realizacji projektu badawczego, mogą także nauczać zgodnie z prawem krajowym.

7. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej:

Dokonano zmiany art. 13 ust. 2 pkt 1 lit. c, który uzupełniono o wskazanie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielanego na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach. Przepis wdraża art. 17 dyrektywy Rady 2004/114/WE.

8. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym:

W projekcie dokonano zmiany w art. 43. Przepis ten wskazuje krąg osób uprawnionych na zasadach obowiązujących obywateli polskich do podejmowania i odbywania kształcenia oraz uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach naukowych.

Pierwsza zmiana dot. ust. 2 pkt 4 i polega na doprecyzowaniu, że chodzi tu o osoby posiadające prawo pobytu, w tym, w przypadku, o którym mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043), a także o członków ich rodzin, jeżeli mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Kolejna zmiana polega na dodaniu w ust. 2 pkt 7 w celu rozszerzenia katalogu osób uprawnionych o obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i członków ich rodzin, posiadających prawo stałego pobytu.

Dokonano także zmiany brzmienia ust. 5 przez dodanie do dotychczasowego kręgu uprawnionych, jednakże bez prawa do

stypendium socjalnego, mieszkaniowego, na wyżywienie oraz zapomóg, także osób, które nie zostały wymienione w ust. 2.

Kolejna zmiana w ust. 6 jest konsekwencją dodania w ust. 2 pkt 7.

Powyższe rozwiązania mają na celu wdrożenie postanowień art. 24 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE.

9. W ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin:

- 1) W art. 1 pkt 2 i 3:

Zmiana dotyczy nazewnictwa odnoszącego się do zakresu podmiotowego ustawy. Dotychczasowa terminologia była niezgodna ze stosowaną w większości ustaw horyzontalnych zmieniających niektóre ustawy w związku z członkostwem w Unii Europejskiej, nieprecyzyjna i rodziła wątpliwości w praktyce stosowania prawa dotyczące państw, których obywatele mogą korzystać z ułatwień przewidzianych w ustawie. Wobec powyższego przyjęto, zgodnie z propozycjami Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, następujące sformułowanie: obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywateli Konfederacji Szwajcarskiej.

- 2) W art. 2:

Zmiana definicji obywatela UE oraz państwa członkowskiego jest wynikiem zmiany nazewnictwa wyjaśnionej w pkt 1 uzasadnienia.

W pkt 4 doprecyzowano pojęcie członka rodziny, wskazując, że chodzi o bezpośredniego wstępnego i bezpośredniego zstępnego. Zmiana ta ma na celu pełne dostosowanie do definicji członka rodziny, zawartej w dyrektywie 2004/38/WE.

- 3) dokonana w art. 4 zmiana nazwy organu wiąże się ze zmianami instytucjonalnymi, opisanymi powyżej.

- 4) W art. 6 pkt 3 i pkt 6:

Przepis art. 6 nakłada obowiązek pouczenia obywatela UE i członka rodziny w zrozumiałym dla nich języku o wszystkich wskazanych w pkt 1-6 okolicznościach.

Zmiana dotychczasowej regulacji polega na wprowadzeniu w pkt 3 obowiązku pouczenia także o treści decyzji, na podstawie której odmawia się wydania wizy, natomiast w pkt 6 o trybie i terminie wnoszenia oprócz odwołania także innych zwykłych środków zaskarżenia.

Przepis ma na celu dostosowanie do art. 30 dyrektywy 2004/38/WE.

5) w art. 9:

Zaproponowane zmiany mają na celu zwolnienie z obowiązku posiadania wizy członków rodzin obywateli UE z krajów trzecich, jeżeli posiadają oni kartę pobytu członka rodziny obywatela UE, o której mowa w art. 10 dyrektywy 2004/38/WE. Dokonane korekty mają na celu pełne wdrożenie art. 5 ust. 2 dyrektywy.

6) w art. 10:

Pierwsza zmiana jest wynikiem dostosowania w ustawie o cudzoziemcach dotychczasowego systemu wizowego do przepisów acqius Schengen i przekształcenia wizy wjazdowej w celu przebywania lub dołączenia do obywatela państwa członkowskiego w wizę pobytową w celu dołączenia do obywatela państwa członkowskiego lub przebywania z nim.

Druga dotyczy ust. 3 regulującego tryb wydawania wizy pobytowej członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE. W stosunku do dotychczasowej regulacji dodano, że członkowi rodziny należy zapewnić wszelkie dopuszczalne przez przepisy prawa ułatwienia w uzyskaniu wizy.

Kolejna zmiana polega na dodaniu w art. 10 ust. 4 i 5, które regulują tryb odmowy wydawania wizy członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE. W regulacji przewidziano, że odmowa wydania

wizy następuje w formie decyzji, do której stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 7, 9 i 10 Kodeksu postępowania administracyjnego. Od decyzji o odmowie wydania wizy przez konsula przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw zagranicznych, a od decyzji o odmowie wydania tej wizy, wydanej przez komendanta placówki Straży Granicznej – do Komendanta Głównego Straży Granicznej.

Przepis ma na celu dostosowanie do art. 5 ust. 2 i art. 31 dyrektywy 2004/38/WE.

7) W art. 16 ust. 1 pkt 2 i 3:

Przepis art. 16 określa okoliczności, w których obywatelowi UE przysługuje prawo pobytu przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

Zmiana polega na zastąpieniu w pkt 2 i 3 w ust. 1 wyrazów „bez potrzeby korzystania ze świadczeń” na wyrazy „tak, aby nie stanowić obciążenia dla systemu”.

Przepis ma na celu dostosowanie do art. 7 ust. 1 lit. b dyrektywy 2004/38/WE.

8) W art. 18:

Regulacja wskazuje osoby, na które rozciąga się prawo pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące przysługujące obywatelowi UE.

Zmiana ma na celu rozszerzenie dotychczasowego katalogu o dołączającego członka rodziny oraz małżonka i dziecko pozostające na jego utrzymaniu. Przepis wdraża art. 7 ust. 1 lit. c i art. 7 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE.

9) w art. 26:

W przepisie zastąpiono sformułowanie „policyjne bazy danych” określeniem „rejstry karne”, zgodnie z propozycjami Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej. Dotychczasowe sformułowanie było zbyt szerokie i nie odpowiadało przyjętej w innych państwach członkowskich interpretacji art. 27 ust. 3 dyrektywy 2004/38/WE.

10) W art. 31:

Przepis wskazuje okoliczności, w których obywatelowi UE odmawia się zarejestrowania pobytu, a członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE.

Do art. 31 dodano ust. 3, który nakazuje, w przypadku odmowy dokonania ww. czynności z powodu zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, stosować zasadę proporcjonalności i opierać się wyłącznie na zachowaniu danej osoby stanowiącym rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla interesu społecznego. Wyraźnie zaznaczono, że wcześniejsza karalność nie może stanowić samoistnej podstawy do podjęcia decyzji. Na zagrożenia, o których mowa, nie można się powoływać dla celów gospodarczych.

11) W art. 35:

Przepis wskazuje okoliczności, w których unieważnia się zarejestrowanie pobytu.

Projektowana zmiana polega na oznaczeniu dotychczasowej treści art. 31 jako ust. 1 i dodaniu ust. 2, który nakazuje, w przypadku unieważnienia zarejestrowania pobytu z powodu zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, odpowiednie stosownie art. 31 ust. 3.

12) W art. 36:

Przepis wskazuje okoliczności, w których unieważnia się kartę pobytu członka rodziny obywatela UE.

Projektowana zmiana polega na oznaczeniu dotychczasowej treści art. 36 jako ust. 1 i dodaniu ust. 2, który nakazuje, w przypadku unieważnienia karty pobytu członka rodziny obywatela UE z powodu zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, odpowiednie stosownie art. 31 ust. 3.

Zmiany opisane w pkt 5-7 wdrażają art. 15 ust. 1 w związku z art. 27 ust. 1 i 2 dyrektywy 2004/38/WE.

13) W art. 42-44:

Regulacja art. 42 dotyczy prawa stałego pobytu przysługującego obywatelowi UE po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiana polega na wykreśleniu słów „jeżeli w tym okresie spełniał warunki pobytu określone w rozdziale 3”.

Przepis art. 43 dotyczy prawa stałego pobytu przysługującego członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zmiana polega na wykreśleniu słów „jeżeli w tym okresie spełniał warunki pobytu określone w rozdziale 3”.

Przepis art. 44 dotyczy prawa stałego pobytu przysługującego członkowi rodziny obywatela UE, który przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez 5 lat i który zachował prawo pobytu na podstawie okoliczności wskazanych w art. 19.

Zmiana polega na wykreśleniu dodatkowych przesłanek uzyskania prawa stałego pobytu, pozostawiając w tych przypadkach jako jedyną przesłankę 5-letni nieprzerwany pobyt w Polsce.

Zmiany w art. 44 w pkt 8-10 uwzględniają interpretację Komisji Europejskiej art. 16 ust. 1 i 2 dyrektywy 2004/38/WE.

14) W art. 55:

Wprowadzona zmiana polega na usunięciu przepisu określającego okres ważności dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu.

Przepis wykraczał poza regulacje dyrektywy 2004/38/WE.

15) W art. 56:

Przepis wskazuje w ust. 1 przesłanki odmowy wydania obywatelowi UE dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu oraz karty stałego pobytu członkowi rodziny. Natomiast w ust. 2 określa, że członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się

wydania karty stałego pobytu także, gdy małżeństwo z obywatelem UE zostało zawarte dla pozorów.

Zmiana polega na dodaniu do dotychczasowej regulacji ust. 3, który nakazuje, w przypadku odmowy wydania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu członka rodziny obywatela UE z powodu zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, odpowiednie stosowanie art. 31 ust. 3.

Zmiana wdraża art. 15 ust. 1 w związku z art. 27 ust. 1 i 2 dyrektywy 2004/38/WE.

16) W art. 57:

Przepis określa okoliczności, w których wymienia się lub wydaje nowe dokumenty obywatelowi UE lub członkowi jego rodziny.

Zmiana jest konsekwencją zmiany dokonanej w art. 55, tj. tego, że dokument potwierdzający prawo stałego pobytu nie ma określonego terminu ważności. W związku z tym należało w ust. 1 wykreślić pkt 3, wskazujący, że dokumenty wymienia się z powodu upływu terminu ich ważności, natomiast w ust. 2 wskazano, iż jedynie karta stałego pobytu członka rodziny obywatela UE podlega wymianie także w przypadku upływu terminu jej ważności. Dotychczasowa treść ust. 2 przeniesiona została do ust. 3.

17) W art. 60:

Przepis określa okoliczności, w których unieważnia się dokumenty wydane obywatelowi UE lub członkowi jego rodziny.

Zmiana polega na dodaniu ust. 4, który nakazuje, w przypadku unieważnienia dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu członka rodziny obywatela UE z powodu zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, odpowiednie stosowanie art. 31 ust. 3.

18) W art. 68a:

Przepis wprowadza wyraźny obowiązek stosowania zasady proporcjonalności i opierania się wyłącznie na zachowaniu danej osoby stanowiącym rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla interesu społecznego. Projektowana regulacja w ust. 2 wyłącza stosowanie testu proporcjonalności w przypadku zagrożenia dla zdrowia publicznego, gdyż art. 27 dyrektywy 2004/38/WE, przewidujący stosowanie zasady proporcjonalności, odnosi ją wyłącznie do względów porządku publicznego oraz bezpieczeństwa publicznego. Wyraźnie zaznaczono, że wcześniejsza karalność nie może sama w sobie stanowić podstawy do podjęcia decyzji. Na zagrożenia, o których mowa, nie można się powoływać dla celów gospodarczych.

Zmiany, o których mowa w pkt 17 i 18, wdrażają art. 15 ust. 1 w związku z art. 27 ust. 1 i 2 dyrektywy 2004/38/WE.

Przepisy przejściowe i końcowe

Projektodawca po dokonaniu analizy aktów wykonawczych wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów utrzymał w mocy te, które nie są sprzeczne z rozwiązaniami przyjętymi w projektowanej ustawie.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty objęte ustawą

Przepisy ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw będą oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) cudzoziemców oraz członków ich rodzin,
- 2) placówki naukowe,
- 3) organy właściwe w sprawach cudzoziemców:
 - a) Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców – w zakresie:
 - zmniejszenia dotychczasowego zakresu działań o sprawy repatriacji i obywatelstwa,
 - rozpatrywania odwołań od decyzji wojewodów w sprawie udzielenia zezwoleń na czas oznaczony na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 16-18 o cudzoziemcach,
 - wydawania wiz, o których mowa w art. 33 ustawy o cudzoziemcach,
 - b) Komendanta Głównego Straży Granicznej i komendantów placówek Straży Granicznej – w zakresie:
 - odmowy wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym prowadzenia rejestru w sprawach odmowy wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - pouczenia cudzoziemca, w sprawie którego prowadzi się postępowanie o wydalenie, w języku dla niego zrozumiałym o zasadach i trybie postępowania i przysługujących mu prawach oraz ciężących na nim obowiązkach,
 - sposobu pokrywania kosztów wydalenia cudzoziemca,
 - wydawania wiz na granicach, w związku w przekształceniem wiz wjazdowych w wize pobytowe,
 - c) Komendanta Głównego Policji – w zakresie:
 - pouczenia cudzoziemca, w sprawie którego prowadzi się postępowanie o wydalenie, w języku dla niego zrozumiałym o zasadach i trybie

postępowania i przysługujących mu prawach oraz ciążących na nim obowiązkach,

- sposobu pokrywania kosztów wydalenia cudzoziemca,
- d) wojewodów – w zakresie udzielenia zezwoleń na czas oznaczony na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 16-18 o cudzoziemcach,
- e) konsulów – w zakresie:
 - wydawania wiz, w związku z przekształceniem wiz wjazdowych w wizy pobytowe,
 - uzasadniania odmowy wydania wizy,
- f) sądy – w zakresie rozpatrywania skarg na ostateczne decyzje w sprawach wiz wydawanych członkom rodzin obywateli Unii Europejskiej,
- g) ministra właściwego do spraw nauki – w zakresie zatwierdzania placówek naukowych do celów zawierania umów o przyjęciu właściwego celu realizacji projektu badawczego i publikowania listy tych placówek oraz decyzji o odmowie lub cofnięciu zatwierdzenia,
- h) ministra właściwego do spraw zagranicznych – w zakresie rozpatrywania odwołań od decyzji konsulów w sprawie odmowy wydania wizy członkowi rodziny obywatela Unii Europejskiej,
- i) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w zakresie:
 - przejęcia dotychczasowych zadań Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców dotyczących repatriacji i obywatelstwa,
 - wydania aktów wykonawczych wynikających z projektowanej regulacji,
- j) ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego – w zakresie wydania aktu wykonawczego na podstawie art. 53b ust. 6.

2. Konsultacje

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Wnioskodawca nie otrzymał zgłoszeń podmiotów zainteresowanych pracami nad projektem w trybie przepisów tej ustawy.

Projekt był konsultowany z Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, który zaopiniował projekt pozytywnie.

Tekst projektu przekazano również do zaopiniowania Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, której spostrzeżenia dały podstawę do weryfikacji niektórych pierwotnie proponowanych rozwiązań. Wprowadzone do projektu poprawki polegają na pełniejszym dostosowaniu projektu do regulacji zawartej w rozporządzeniu (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), na rezygnacji z wprowadzania zmian do art. 57 ust. 6, uznając argumentację Fundacji, że proponowane wyrażenie „nie powinien przebywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” budziłoby wątpliwości interpretacyjne oraz na usunięciu rozwiązań dotyczących sposobu ściągania kosztów wydalenia cudzoziemców, które w ocenie Fundacji były zbyt daleko idącym ograniczeniem praw cudzoziemców, w szczególności prawa własności.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

A. CZĘŚĆ INSTYTUCJONALNA

Zastąpienie Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców Urzędem do Spraw Cudzoziemców będzie związana z wydatkami rządu do ok. 120 tys. zł.

Koszty będą związane z koniecznością zmiany tablic z nazwą Urzędu w obiektach Urzędu oraz ośrodkach wynajmowanych przez Urząd, pieczęci urzędowych oraz imiennych pieczęci służbowych, a także przerejestrowania samochodów znajdujących się w posiadaniu Urzędu. Koszty te są szacowane na ok. 50 tys. zł.

Należy także doliczyć koszty modyfikacji systemu POBYT, związane z wprowadzeniem nazwy nowego podmiotu wydającego decyzje i dokumenty w sprawach dotyczących cudzoziemców, repatriacji i obywatelstwa. Należy zaznaczyć, że dane zgromadzone do dnia 31 grudnia 2006 r., dotyczące decyzji i dokumentów wydawanych przez Prezesa Urzędu do Spraw

Repatriacji i Cudzoziemców, będą funkcjonować – na potrzeby statystyczne – w niezmienionym kształcie. Powyższe koszty można wstępnie oszacować na ok. 50 tys. zł.

Dodatkowo należy wskazać koszty związane ze zmianą domeny kont pocztowych URiC oraz strony internetowej Urzędu.

Należy także uwzględnić koszty powiadamiania stron o przejęciu postępowania w sprawach związanych z legalizacją pobytu, postępowaniami uchodźczymi oraz postępowaniami w sprawach repatriacji i obywatelstwa, które to postępowania zostaną przejęte odpowiednio przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Mając na uwadze, że według stanu na dzień 31 grudnia 2004 r. liczba spraw prowadzonych przez Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców w zakresie postępowań uchodźczych, legalizacji pobytu, repatriacji i obywatelstwa wynosiła ok. 2.650, a na dzień 31 grudnia 2005 r. – ok. 2.250 można przyjąć, iż koszty powiadamiania stron o przejęciu postępowania będą dotyczyły ok. 2.500 spraw i wyniosą ok. 8 750 PLN (przy założeniu, że opłata za przesyłkę poleconą wynosi 3 zł 50 gr).

B. WDROŻENIE REGULACJI WSPÓLNOTOWYCH

Skutki finansowe związane z wejściem w życie projektowanej ustawy obejmą koszty dotyczące dokonania nowych tłumaczeń pouczeń dla cudzoziemców o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach w sprawach wydalenia z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w wysokości 20 000 zł.

Przewiduje się także skutki finansowe z tytułu udziału tłumacza w czynnościach dokonywanych przez Policję, z których sporządza się protokół. Z informacji przekazanych przez Komendę Główną Policji wynika, że w skali roku udział tłumacza należy zapewnić ok. 4.000-5.000 osób. Przy założeniu, że jednorazowy koszt udziału tłumacza wynosi średnio od 300 do 500 zł należy przyjąć, że przewidywane koszty w skali roku na udział tłumacza w czynnościach wykonywanych przez Policję mogą oscylować w wysokości 1 200 000 zł do 2 500 000 zł. W związku z powyższym należy założyć, że

maksymalne koszty wynikające z konieczności zapewnienia tłumacza przy wykonywaniu przez Policję protokołowanych czynności wyniosą 2 500 000 zł.

Dodatkowe skutki finansowe są związane z utworzeniem nowego rejestru w sprawach odmowy wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącego częścią składową Systemu Pobyt. Przewidywany koszt utworzenia nowego rejestru wynosi 85 000 zł.

Ww. koszty zostaną pokryte z cz. 42 – sprawy wewnętrzne, będącej w dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Zostały one zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2007.

Ze względu na nakładane na ministra właściwego do spraw nauki zadania w zakresie zatwierdzania placówek naukowych oraz odmowy przedłużania lub cofania tego zatwierdzenia należy przewidzieć koszty związane ze stworzeniem w urzędzie obsługującym tego ministra dwóch dodatkowych etatów. Koszty te wyniosą w pierwszym roku po wejściu w życie ustawy 88 855 zł (2 etaty kalkulacyjne = $3\,702,30\text{ zł} \times 2 \times 12 = 88\,855\text{ zł}$).

Środki na ten cel zostały zabezpieczone w projekcie ustawy budżetowej na rok 2007 w części 28 – Nauka.

Skutki finansowe dla sektora finansów publicznych mogą potencjalnie wynikać ze zmian wprowadzonych w ustawie o rencie socjalnej oraz ustawie o pomocy społecznej polegających na rozszerzeniu kręgu podmiotów uprawnionych do korzystania ze świadczeń przewidzianych w tych ustawach o członków rodzin obywateli Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz państw członkowskich (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Koszty te w chwili obecnej są praktycznie niemożliwe do oszacowania, gdyż dotychczas nie odnotowano przypadków korzystania przez obywateli UE ze świadczeń z pomocy społecznej. Są to zazwyczaj osoby dobrze sytuowane, niewymagające w praktyce tego rodzaju pomocy. Można spodziewać się, że podobna jest sytuacja członków ich rodzin. Wobec powyższego skutki finansowe z tego tytułu dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego byłyby marginalne i możliwe do pokrycia w ramach środków finansowych obecnie przeznaczonych na wypłaty świadczeń dla dotychczas uprawnionych do ich otrzymywania. Sytuacja ta może ulec zmianie po kolejnym rozszerzeniu Unii Europejskiej.

Łączne szacunkowe wydatki związane z wejściem w życie projektowanych regulacji w zakresie wdrożenia obu dyrektyw spowodują w 2007 r. obciążenie budżetu państwa w wysokości 2 693 855 zł.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację i rozwój regionalny.